

en folkevalgt forsamling, der har beføjelse til at udøve kompetence på befolkningens vegne. Efter de gældende regler står det helt frit for de enkelte kommunale råd at beslutte, at der skal afholdes en lokal vejledende folkeafstemning om et lokalt spørgsmål.

Det er regeringens opfattelse, at der her er tale om en fornuftig ordning. Og hvorfor så det? Jo, fordi herved fastholdes de folkevalgte på deres ansvar til at træffe beslutninger på hele lokalbefolkningens vegne. Samtidig sikres det, at de folkevalgte ikke kan skyde ansvaret fra sig ved at overlade initiativet til mindre grupper af vælgere, som måske nok er stærke, men ikke nødvendigvis repræsentative. Dette hensyn gælder så meget desto mere, når der som i det aktuelle forslag er tale om bindende folkeafstemninger.

I forslaget indgår som noget nyt, at vælgerne skal kunne tage initiativ til, at forslag behandles af kommunalbestyrelsen eller amtsrådet. Heller ikke den facet eller den nye type tankegang kan regeringen tilslutte sig. Det er vel dybest set udtryk for en form for mistillid til dialogen mellem vælgere og de folkevalgte. Man skal jo ikke glemme, at der i mange kommuner og amtskommuner allerede er gennemført en lang række initiativer, som netop har med dialogen at gøre. Det drejer sig om spørgetidsordninger, om borgermøder, brugerrepræsentation i institutioner og en lang række andre ting, som lige præcis har dette dialogformål.

Efter regeringens opfattelse opnås en større folkelig deltagelse i det kommunalpolitiske arbejde bl.a. ved at skabe bedre betingelser for dialogen og ikke ved, at vælgerne gives mulighed for at diktere, hvilke forslag de kommunale råd skal behandle.

Og så lige til slut: Efter min opfattelse er det en nødvendig følge af det repræsentative demokrati, at det kræver en tilslutning af en vis størrelse at opnå et mandat i de kommunale råd med det deraf følgende ansvar. Det vil ikke være i overensstemmelse hermed, hvis de kommunale råd tvinges til at behandle forslag, som ikke et eneste af de valgte medlemmer har rejst. Så derfor er der reelt en lad mig bare kalde det en logisk diskrepans imellem det, som er grundlaget for det repræsentative demokrati, og så dette forslag.

Der er jo kommunevalg om et halvt år, og det, vi har brug for i den forbindelse, er at styrke interessen for arbejdet som kommunalpolitiker. Vi har en fælles opgave i at forsøge at tiltrække

kvalificerede borgere til at påtage sig det spændende, men også indimellem brydsomme kommunale hverv.

Det gør vi ikke med det beslutningsforslag, som vi behandler her i dag. Jeg mener tværtimod, at det vil svække de kommunale råd. Og hermed være så sagt, at regeringen ikke kan støtte forslaget.

Frederik Nørgaard (S):

Spørgsmålet om folkeafstemninger ved vælgerinitiativ har jo i de seneste år været oppe at vende flere gange og senest den 30. oktober 1996, da Folketinget behandlede et beslutningsforslag fremsat af Fremskridtspartiet. Ved den lejlighed gav SF udtryk for, at man i partiet havde gjort sig tanker om og var ved at forberede et forslag om bindende folkeafstemninger på lokalt og regionalt plan gennem initiativ og referendum.

Det er så det forslag, som vi førstebehandler i dag. Det er et forslag, som, hvis det bliver gennemført, gør det muligt at kræve et forslag, der er vedtaget i en kommunalbestyrelse, sendt til folkeafstemning, og hvor der gives vælgerne mulighed for at kræve forslag sat på dagsordenen i kommunalbestyrelsen eller i amtsrådet. Der er i beslutningsforslaget nævnt en række betingelser gående ud på, hvor mange procent af vælgerne der skriftligt skal anmode herom, og også, hvilken tidsfrist der skal være. Hovedreglen er, at folkeafstemning skal afholdes senest tre måneder, efter at de nødvendige underskrifter er afleveret. Der skal dog gå mindst fem uger, fra underskrifterne er godkendt, til der afholdes folkeafstemning.

Jeg tror gerne, at forslaget er fremsat i en god hensigt, men jeg tror også, at spørgsmålet ligger langt fra den opfattelse, som det store flertal af danske vælgere har om dansk demokrati. Det danske demokrati bygger jo på, at vi har en folkevalgt forsamling, som derved er givet beføjelser til at forvalte og tage stilling på vælgerne vegne. Hvis der bag forslaget ligger troen på, at vi får et bedre og mere aktivt demokrati, så tror jeg, at forslaget er forfejlet.

Efter gældende regler står det frit for, at kommuner og amter kan afholde vejledende afstemninger. Det sker også, men der er år imellem. Vi mener i Socialdemokratiet, at vejledende afstemninger kan være et godt supplement til vort repræsentative demokrati, men vi skal være varsomme med at forflygtige det ansvar, som følger med at være folkevalgt.